

Національний
банк України

Результати опитування керівників підприємств **Херсонської області** щодо їх ділових очікувань*

II квартал 2021 року

*Надані результати є відображенням лише думки респондентів – керівників підприємств Херсонської області в II кварталі 2021 року і не є прогнозами та оцінками Національного банку України.

Результати опитування підприємств Херсонської області у II кварталі 2021 року свідчать, що респонденти прогнозують збереження обсягів виробництва товарів і послуг в Україні та перспектив розвитку своїх підприємств у наступні 12 місяців на поточному рівні. Прогнозується прискорення інфляції та девальвації гривні.

У наступні 12 місяців керівники підприємств області очікують:

- **збереження обсягів виробництва товарів та послуг в Україні на поточному рівні:** баланс відповідей – 0.0% (у I кварталі 2021 року – 7.7%) (графік 1), у цілому по Україні – 15.9%;
- **прискорення зростання цін на споживчі товари та послуги:** частка респондентів, які очікують інфляцію понад 7.5%, збільшилася до 76.9% (у попередньому кварталі – 53.8%), у цілому по Україні – 45.8%. **Головним чинником інфляції** респонденти називають витрати на виробництво. Високо оцінено вплив доходів населення (вплив чинника посилюється, за оцінками респондентів) (графік 2);
- **суттєву девальвацію національної валюти:** знецінення гривні відносно долара США очікують 91.7% респондентів (у попередньому кварталі – 84.6%) (найвищі очікування девальвації серед регіонів), у цілому по Україні – 63.6%;
- **фінансово-економічний стан своїх підприємств на поточному рівні:** баланс відповідей – 0.0% (у I кварталі 2021 року – «мінус» 7.7%). У цілому по Україні очікується поліпшення фінансово-економічного стану: баланс відповідей – 18.3% (таблиця);
- **уповільнення зростання загальних обсягів реалізації виробленої продукції:** баланс відповідей – 8.3% (у попередньому кварталі – 23.1%) (таблиця), у цілому по Україні – 21.0%;
- **зменшення інвестиційних видатків** як на виконання будівельних робіт, так і на машини, обладнання та інвентар: баланс відповідей – «мінус» 22,2% та «мінус» 9.1% (у попередньому кварталі – «мінус» 22,2% та 0.0% відповідно). У цілому по Україні баланси відповідей – 6.4% та 16.9% відповідно (таблиця);
- **скорочення кількості працівників** на своїх підприємствах: баланс відповідей – «мінус» 9.1% (у I кварталі 2021 року – 0.0%) (графік 4), у цілому по Україні – «мінус» 1.0%;
- **зростання цін на товари/послуги, що купують підприємства, вищими темпами, ніж ціни на товари/послуги, що продають підприємства:** баланси відповідей – 84.6% та 61.5% відповідно (у попередньому кварталі – по 61.5% та 69.2%) (графік 6). За оцінками респондентів, на подорожчання товарів/послуг власного виробництва більше впливатимуть вартість трудових ресурсів, ціни на енергоносії (оцінки впливу зросли) та попит на продукцію (графік 7);
- **уповільнення зростання витрат як на одиницю продукції, так і на оплату праці одного найманого працівника:** баланси відповідей – 50.0% та 46.2% відповідно (у I кварталі 2021 року – 58.3% та 76.9% відповідно) (графіки 4, 6).

Головними чинниками, що стримують спроможність підприємств нарощувати виробництво, респонденти назвали недостатній попит, надмірний податковий тиск, занадто високі ціни на енергоносії, а також сировину та матеріали (графік 5).

Підвищилися очікування щодо зростання потреби підприємств області в позикових коштах найближчим часом (графік 8). Респонденти, які планують брати банківські кредити, надають перевагу кредитам у національній валюті. За оцінками респондентів, умови доступу до банківських кредитів останнім часом не змінилися (графік 9). Високі ставки за кредитами та надмірні вимоги до застави – головні стримуючі чинники залучення кредитних ресурсів (графік 10).

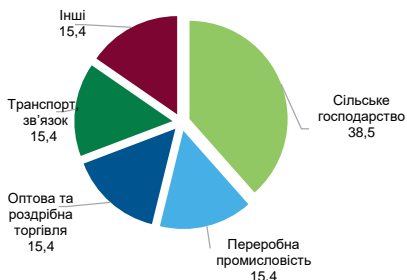
Усі респонденти області зазначили, що не мають проблем із проведенням операцій з коштами, розміщеними на банківських рахунках (у цілому по Україні – 97.5%).

Оцінки респондентів щодо стану підприємств на момент опитування (графік 3):

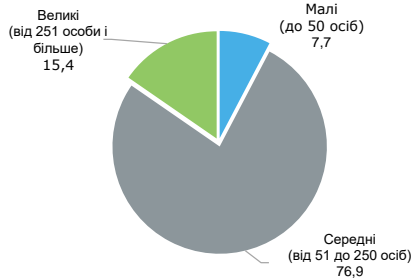
- **поточний фінансово-економічний стан підприємств задовільний:** баланс відповідей – 0.0% (третій квартал поспіль). У цілому по Україні фінансово-економічний стан добрий – 6.0%;
- **рівень залишків готової продукції власного виробництва зменшився і є нижчий, ніж нормальний:** баланс відповідей – «мінус» 22.2% (у попередньому кварталі – «мінус» 10.0%);
- **ресурси вільних виробничих потужностей зменшилися.** Підприємства області неспроможні задовольнити неочікуване зростання попиту за рахунок власних ресурсів: баланс відповідей – «мінус» 15.4% (у I кварталі 2021 року – 7.7%).

Паспорт вибірки^{1,2}

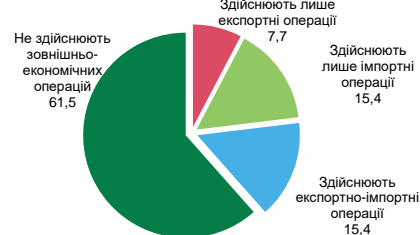
Розподіл респондентів за основним видом діяльності підприємств (за КВЕД), %

Розподіл респондентів за розміром підприємств за кількістю працівників, %

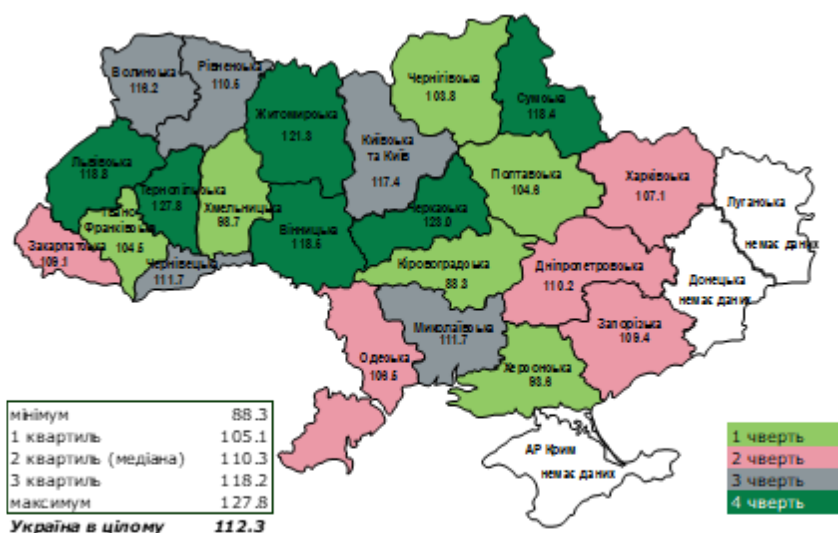

Розподіл респондентів за напрямом діяльності, %

- період проведення – 06–31 травня 2021 року;
- опитано всього 13 підприємств;
- репрезентативно за таким видом економічної діяльності, як сільське господарство.

Індекс ділових очікувань на наступні 12 місяців за областями³, %

¹квартіль - значення ознаки, яка ділить ранжовану сукупність значення показника (ІДО) на чотири рівновеликі частини;
²медіана - значення ознаки, яка розміщується в середині ранжованої сукупності і поділяє її на дві рівні частини.

Таблиця. Очікування підприємств Херсонської області щодо їх ділової активності (за складовими)

Очікування респондентів у наступні 12 місяців щодо:	Баланси відповідей, %				
	II кв. 2020 р.	III кв. 2020 р.	IV кв. 2020 р.	I кв. 2021 р.	II кв. 2021 р.
фінансово-економічного стану	15,4	33,3	-7,7	-7,7	0,0
загальних обсягів реалізації продукції власного виробництва	0,0	23,1	7,7	23,1	8,3
інвестиційних видатків на проведення будівельних робіт	-7,7	-30,0	8,3	-22,2	-22,2
інвестиційних видатків на машини, обладнання та інвентар	0,0	8,3	15,4	0,0	-9,1
кількості працівників	0,0	0,0	0,0	0,0	-9,1

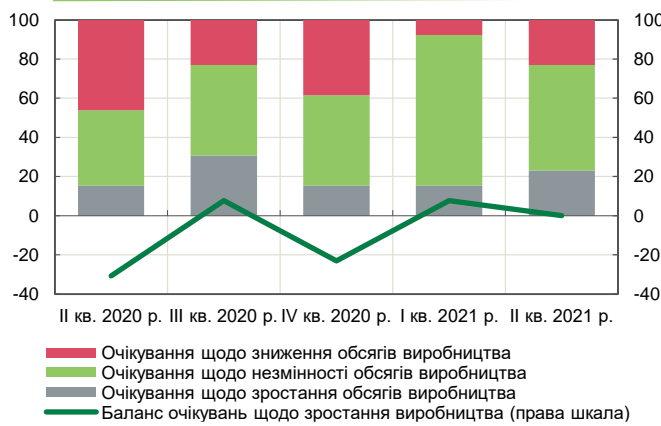
¹ Вибірка формується пропорційно внеску регіону і виду економічної діяльності у виробництво валової доданої вартості України.

² В окремих випадках незначні розбіжності між підсумками та сумою складових можливі за рахунок округлення.

³ Індекс ділових очікувань – агрегований показник щодо очікуваного розвитку підприємств у наступні 12 місяців, розрахований за балансами відповідей респондентів стосовно змін фінансово-економічного стану підприємства та майбутньої економічної активності.

Графік 1

Динаміка очікувань щодо зміни обсягів виробництва товарів та послуг в Україні в наступні 12 місяців, відсоток відповідей

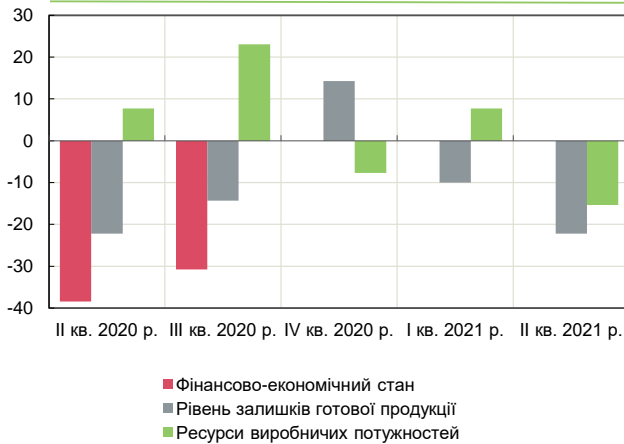
Графік 2

Оцінка респондентами факторів, які обумовили їх очікування щодо зростання цін на споживчі товари та послуги, відсоток відповідей

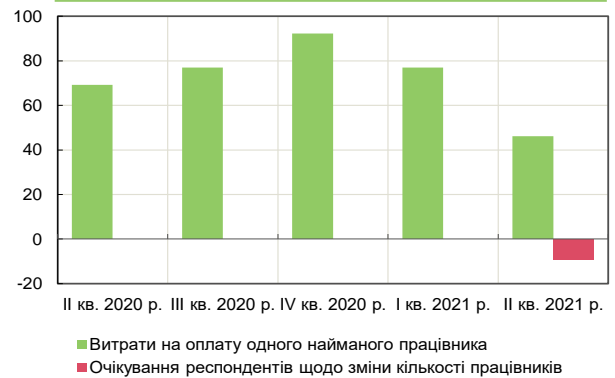
Графік 3

Економічна активність підприємств на момент опитування, баланс відповідей

Графік 4

Динаміка очікувань респондентів щодо зміни кількості працівників та оплати одного найманого працівника у наступні 12 місяців, баланс відповідей

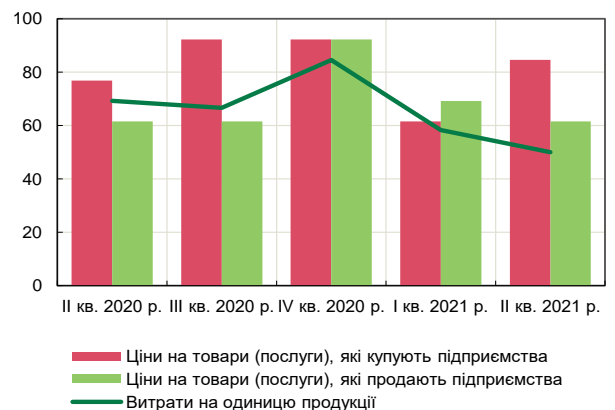
Графік 5

Оцінка респондентами факторів, які обмежують спроможність їх підприємств збільшувати виробництво, відсоток відповідей

Графік 6

Динаміка очікувань щодо змін цін виробників у наступні 12 місяців, баланс відповідей

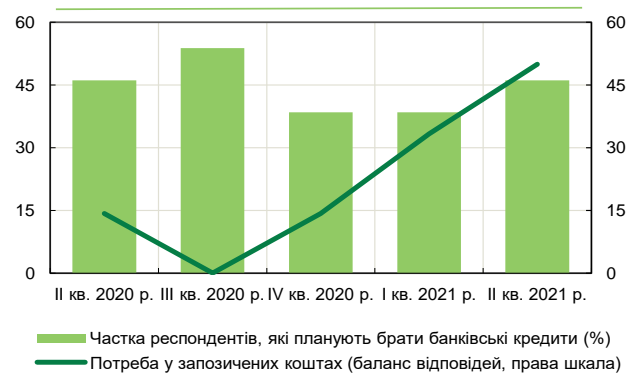
Графік 7

Оцінка респондентами факторів, які впливають на зміни рівня відпускних цін на товари та послуги, відсоток відповідей

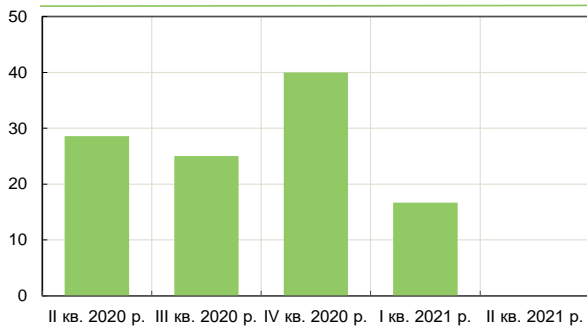
Графік 8

Очікування респондентів щодо потреби в запозичених коштах та плани щодо банківських кредитів найближчим часом, відсоток відповідей

Графік 9

Динаміка оцінок респондентів щодо змін умов отримання банківського кредиту, баланс відповідей*

*Різниця між відсотками відповідей респондентів "стали жорсткішими" та "пом'якшилися"

Графік 10

Оцінка респондентами факторів, які можуть змусити підприємство уникати/відкладати використання кредитних послуг банків, відсоток відповідей

